

samtidig formidler forbindelse til vejledning vedrørende uddannelse og arbejde. Det bør derfor tilstræbes, at sprogskolerne (amternes overenskomstparter) ud over selve undervisningen i dansk og samfundsorientering endvidere får til opgave at udfylde den ene side af kontaktholdet til de sociale instanser, der består af indvandrere og flygtninge, det vil sige Dansk Flygtningehjælp og de sociale bistandskontorer, endvidere aftagerinstitutioner herunder arbejdsmarkedsuddannelser, erhvervsuddannelser, andre uddannelsesinstitutioner samt Arbejdsformidlingen.

Det bør også overvejes at etablere faste regler for dækning af de administrative og lokale-mæssige udgifter på skolerne.

Af hensyn til integrationen i lokalsamfundet og nærheden til øvrige integrationsforanstaltninger er det fortsat hensigtsmæssigt, at det bl.a. er oplysningsforbund og Dansk Flygtningehjælp, der gennemfører undervisningen på vegne af amtskommunerne. Man bør dog sikre, at undervisningen fortsat også får nogle muligheder i de helt små lokale skoler og i andet regi eventuelt i tilknytning til jobtræning.

Flertallet understreger om modersmålsundervisningen, at det fortsat er hovedreglen, at kommunerne er forpligtet til at tilbyde modersmålsundervisning gennem hele skoleforløbet. Ønskerne hos både forældre og børn er imidlertid stærkt varierende, og det er derfor hensigtsmæssigt i en 4-års-periode at samle erfaringer gennem en række vidt forskellige forsøg med den sproglige indlæring hos indvandrerbørn. Forsøgene skal evalueres, inden der tages stilling til ændringer i modersmålsundervisningens struktur og form.

Om den meget høje arbejdsløshedspåvirkning blandt indvandrere bemærker flertallet, at det er et fælles ansvar for arbejdsmarkedets parter, de offentlige myndigheder og indvandrerne selv at fjerne de barrierer, der findes for deres integration på arbejdsmarkedet. Det foreslåede udvalgsarbejde skal udmøntes i en handlingsplan, der fremlægges af arbejdsministeren.

Flertallet understreger om indsatsen mod ghettodannelser, at det har været magtpåliggende at finde en ordening, som ikke strider mod lovgivning og konventioner om lige rettigheder uanset etnisk oprindelse.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Mindretallet er enig med forslagsstillerne i, at der er brug for en bedre og bredere indsats til støtte for indvandreres integration i det danske samfund. Mindretallet kan derfor støtte, at der nedsættes et udvalg til at se på, hvordan et ligebehandlingsorgan kan sammensættes. Mindretallet kan også støtte, at der igen sættes et beløb af på finansloven til oplysning om indvandreres og flygtninges vilkår.

Når det er sagt, er det mindretallets bestemte opfattelse, at den aftale, der er indgået mellem et flertal af Folketingets partier, hverken vil fremme integration eller sikre udlændinges retsstilling.

Med hensyn til selve integrationsbegrebet er det mindretallets opfattelse, at ægte integration kun kan finde sted, hvis der foregår en gensidig proces, hvor værtslandet stiller tilbud til rådighed og præciserer de love og regler, som alle, der bor i landet, skal følge, og så i øvrigt accepterer, at indvandrere har deres egen kulturforankring. For indvandrere i Danmark gælder for det første, at de har meget forskellig baggrund, alt efter hvor i verden de kommer fra, hvor længe de har boet her, hvordan deres sociale forhold er, om de er kommet som flygtninge eller indvandrere, om de er 1., 2. eller 3. generationsindbyggere i Danmark. Kun hvis indvandrere selv tages med på råd med hensyn til tempo for og indhold i integrationsprogrammer, kan der blive tale om en positiv proces. Hvis værtslandet presser noget, der ligner en tvangsassimilation, ned over hovedet på indvandrere og indvandrerer samtidig oplever stigende fremmedhad i befolkningen, vil den naturlige reaktion være, at de trækker sig mere ind i sig selv.

Det foreliggende forslag med flertallets ændringsforslag lever ikke op til målsætningen i forslaget titel. Det vil ikke fremme integrationsprocessen, det vil ikke sikre udlændinges retsstilling, tværtimod indeholder det forringelser af retstilstanden sammenlignet med forholdene i dag.

Undervisning af voksne

Mindretallet finder ingen grund til at gøre undervisning af nye familiesammenførte voksne obligatorisk.